

Biologická olympiáda - kategória F
52. ročník
Okresné kolo - školský rok 2017/2018
Test – mladší žiaci

I. ČASŤ

1. Pod každý obrázok napíšte celý názov dreviny, ktorej časť je vyobrazená a odpovedaj na príslušnú otázku.

.....
 listy má

.....

.....
 opeľuje ho

.....

.....

.....

- napíšte ktorý z vyobrazených druhov sa používa v liečiteľstve a súčasne je mierne jedovatý

.....

II. ČASŤ

1. Pod obrázky zobrazeného druhu napíšte jeho názov a napíšte, alebo označte ktorý je samec a ktorá samička.

A

B

2. Pod obrázok živočícha predpísaného na súťaž napíšte jeho celý názov.

A

B

3. Pod obrázok „príbytku“ napíšte celý názov živočícha, ktorý je „majiteľom stavby“.

1

2

3

- napíšte kde si stavajú „príbytok“ „majitelia stavby“ č. 2

- napíšte v ktorom ročnom období prichádzajú na svet mláďatá „majiteľov príbytku“ č. 3

.....

4. Napíšte ktoré živočíchy prepísané na druhú časť súťaže sa v priebehu života zvliekajú z pokožky.

.....

5. Ku vymenovaným živočíchom treba priradovať písmená. Tými sú označené fakty, ktoré sa týkajú niektorých z uvedených živočíšnych druhov.

1. okáň hruškový	4. sýkorka bielolíca
2. jašterica krátkohlavá	5. krivonos smrekový
3. vretenica severná	6. medveď hnedý

A. robí si úkryty – chodby vyhrabané v zemi, ukončené komôrkou

B. hlavnou potravou druhu sú semená šišiek

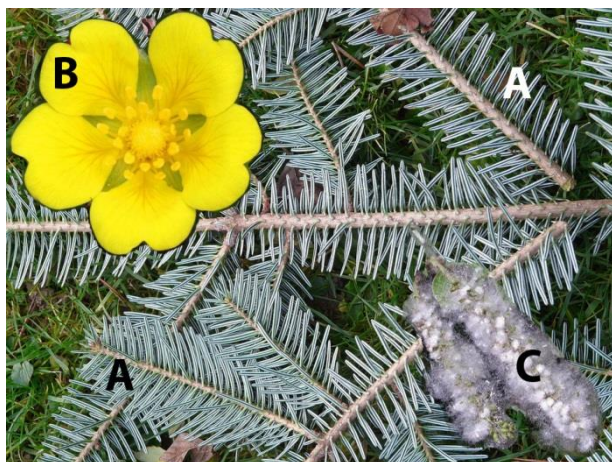
C. zimujú v úkrytoch v zemi, niekedy i mnoho jedincov spolu, prípadne pomešané druhy

D. rodičia krmia mláďatá i po vyletení z hniezda

E. živí sa listami drevín

III. ČASŤ

1. Hlavoľam „je poskladaná rastlina“, ktorá pozostáva z častí troch rastlín (z tých, ktoré sú predpísané na súťaž). Časti sú označené písmenami. Vašou úlohou je zistiť z ktorých rastlín sú jednotlivé časti, napísať správne názvy týchto rastlín ku príslušným písmenám a pripísať o akú časť rastliny sa jedná.

A.

B.

C.

2. Podľa uvedeného popisu určite o ktorú rastlinku sa jedná a napíšte jej celý názov.

a - kvety sú obojpohlavné, jednotlivé, žltej farby, rastlinka vyháňa tenké, plazivé, červenkasto sfarbené stonky, ktoré na uzloch zakoreňujú – bývajú aj meter dlhé, z uzlov vyrastajú listy, postupne i celé nové byliny

.....

b - obojpohlavné kvety sú dvojplyskové, s fialovou kresbou, vyrastajú v súkvetí, bylina má koreň

s podzemnými aj nadzemnými výrastkami, ktoré zakoreňujú

c - žlté obojpohlavné súkvetia – úbory – s jazykovitými kvetmi, dutý stvol, prízemná ružica listov

d - obojpohlavné súkvetia modrých kvetov tvaru hviezdice, podzemná časť je cibuľka

3. Ku jednotlivým obrázkom napíšte celé názvy zobrazených druhov a ku názvom treba priradiť písmená. Písmenami je označené pomenovanie plodov a semien zobrazených druhov. Ku tým, ktorých semená roznášajú mravce, prilákané mäsitými výrastkami, pripíšte aj písmeno M.

1

2

3

4

5

6

A. chlpatá tobolka

C. výtrusy

E. guľovitá tobolka

B. guľovité plodstvá nažiek

D. drobné žltohnedé nažky

F. štyri tvrdky

4. Pozorne si prečítajte. Z nižšie uvedených rastlín jedna sa používa v liečiteľstve, v homeopatii, aj v kozmetike. Je pozoruhodná tým, že koncentruje vo svojom tele zlato. Označte ju písmenom A. Ďalšie dve byliny sa používajú iba v liečiteľstve a v homeopatii. Obidve majú stvol a prízemnú ružicu listov. Označte ich písmenami B. Jedna je liečivá a jedovatá. Označte ju písmenom C. A jedna sa nepoužíva ani v liečiteľstve, ani v kozmetike, ani v homeopatii. označte ju písmenom D.

1. sedmokráska obyčajná

2. kopytník európsky

3. praslička roľná

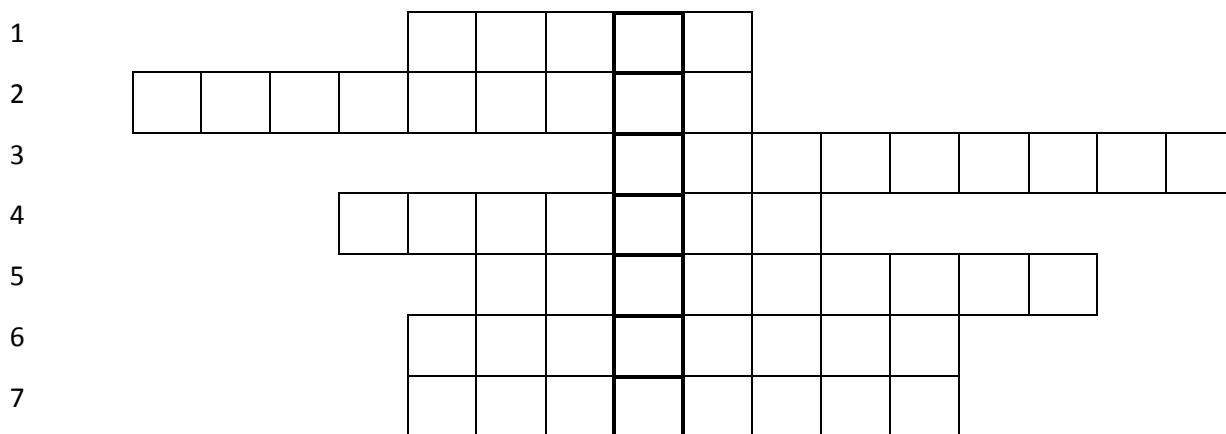
4. púpava lekárska

5. hluchavka škvrnitá

4. Tajnička. Vyplň rodovými (prvými) slovenskými menami predpísaných druhov živočíchov a rastlín.

1. Dvojdomy strom, kvitne v marci – apríli – prv ako mu vypučia listy. Samčie aj samičie kvety sú visiace jahňady. Opeľuje ich vietor. Plody sú tobolky, ktoré visia na stromoch v 5 – 10 cm dlhých strapcoch – súplodiach. Semená sú podobné semenám púpavy.
2. Vajcoživorodý plaz.
3. „Nepočujúca“ bylina (potrebuje načúvací strojček)
4. Vták, ktorý si pred hniezdením musí nájsť dutinu (nemôže si ju vysekať) a v tej si ešte robí hniezdo. Ak párik má 10 – 14 mláďat, prinesie im počas doby kŕmenia v hniezde $\frac{3}{4}$ kila živej potravy, najmä húseníc.
5. Obojpohlavná liana („šplhá“ po plotoch a stromoch, visí z nich). Z jej plodstiev trčia na všetky strany chlpaté chvostiky semien – ich ľudový názov je čertove nite.
6. Vták, ktorého mláďatá vyliahnuté na jar, alebo začiatkom leta, pomáhajú rodičom pri výchove ďalších mláďat vyliahnutých v tom istom roku.
7. Bylina – jediná z predpísaných druhov **jarných rastlín**, ktorej listy ostávajú zelené i v zime. Jej názov je odvodený z tvaru jej listov.

Tajnička ↓

Tajnička : Nezasahovať do prírody je najlepší spôsob

Autor testu: Mgr. Eva Repková

Recenzent: Ing. Ladislav Roller, PhD.

Vydal: Iuventa– Slovenský inštitút mládeže, Bratislava 2018